

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Rudolphi Goclenii Exercitationes et disputationes ethicae & politicae

Goclenius, Rudolph

Marpurgi Cattorum, 1601

LIX. Utrum omnia peccata seu vitia sint paria: An potius sint eorum
gradus?

[urn:nbn:de:bsz:31-109121](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-109121)

fidente & affectibus vincatur. Propter obiecta tamen externa, quæ vehementius vel remissius animum commovent, aliud vitium esse magis spontaneum, aliud minus spontaneum, non negaverim.

LIX.

Utrum omnia peccata seu vitia sint paria: An potius sint eorum gradus?

Posterius affirmatur.

STOICI omnia ἀμαρτήματα paria fecerunt. De hoc paradoxo Horatius sic iudicat:

lib. 1. Satyr.

Quis paria esse ferè placuit peccata, laborant:
Cum ventū ad verum est: Sensus moresq; repugnant,
Atq; ipsa utilitas iusti prope mater & aequi.

Et rectè quidem. Gravius enim est principem virum quàm civem verberare: patrem, quàm servum interficere: ideoq; parricidium gravius punitur, quàm cædes servi. Cum in minimis peccatur, levius est peccatum, cum in maximis, maximum. Quid queris? Qualitates & circumstantiæ rerum & personarum distinguunt, atq; inæqualia faciunt delicta. Sed pro Stoicis afferuntur hæc. 1. Omnia peccata sunt æquæ peccata. Ergo sunt æqualia. 2. Quod non licet, id nec minus nec majus esse potest. Peccare est facere quod non licet. Peccare igitur nec majus nec minus esse potest. 3. Virtutes sunt paræ: & Bono nihil est melius!

Objcã.

melius: ut recto nihil est rectius. Ergo etiam
 vitia sunt paria. Et malo nihil pejus. 4. Per-
 turbatio rationis nō potest augeri aut minui.
 Peccatum fit perturbatione rationis. Pecca-
 tum igitur nec augeri nec minui potest. Resp. *solue.*
 ad primum: Nego consecutionem. Hæc enim
 si valeret, ista quoq; bona esset: Omnia ani-
 malia sunt æquæ animalia, ut bestia æquæ est
 animal atq; homo. Species enim ex æquo na-
 turam generis sibi vendicant. Ergo omnia æ-
 nimalia sunt æqualia. Consequens hoc fal-
 sum est. Differunt enim animantia quantita-
 te. Respon. ad secundum: Nego maiorem:
 Quia eorum, quæ facere non licet, quædam
 sunt graviora: quædam leviora. Respon. ad 3.
 Negatur antecedens: & Similitudo fallax est:
 Quamvis enim omnes lineæ rectæ sunt æquæ
 rectæ, quia à puncto ad punctum brevissimæ
 sunt: quæ definitio omnibus lineis rectis
 communis est, seu æqualiter convenit: tamen
 possunt inter se esse inæquales: quia aliæ aliis
 breviores vel longiores sunt. Resp. ad 4. Ne-
 go propositionem maiorem: Quia perturba-
 tiones & morbi in animis nostris modò sunt
 leviores, modò graviores: Exempli causa, nūc
 magis, nunc minus cupimus. Teneantur ergo
 firmiter hæc axiomata. 1. Essentia & definitio
 peccati omnibus peccatis æqualiter con-
 venit. 2. Quædam peccata sunt æqualia: ut
 Z fraudare

fraudare socium & pupillum. Quædam inæqualia, id est, alia majora, alia minorâ: ut, majus fuit peccatum Evæ, quàm Mariæ, amittentis filium Jesum.

LX.

Rectène Stoici negent officiorum fieri commutationem?

Negatur. Materies declamationis disposita.

Propositio. **E**xordium ab adjunctis rei ipsius. Literarum studiosis toto pectore huc incumbendū est, ut in utilissimis quibusq; materiis

Assumptio. stylum exerceant. Nihil verò utilius, quàm si ad Rhetorum copiam, non ad philosophorum tenuiter differendi morem in *Thesum* tractatione exerceamur, idq; utraq; in partem, non quòd verum aliter inveniri non possit, sed quòd dicendi exercitatio (vel Cicerone teste) maxima sit ita futura. Sic enim & Aristoteles suos discipulos fertur exercuisse.

Complexio. Quamobrem ut idem exercitii genus in nobis utilitatis aliquid adferat, libet eandem viam à philosopho commonstratam ingredi. **Narratio.** A Stoicis quondam, & hodie à Theologis plerisq; acerrimè disputatum est, fieri non posse, ut quæ sint honesta, pro circumstantiarum ratione fiant turpia, & contra. **Propositio.** Quamobrem operæ precium facturus videor, si turpissimum errorem pro